

ZÁŽITKOVÉ ČÍTANIE
Z knihy Slovenské rozprávky
SOĽ NAD ZLATO

Určená pre deti vo veku 4-6 rokov

URČENIE VEKOVEJ HRANICE: 4-6 rokov

OCHUTNÁVKA JEDÁL:

Na začiatku moderátor deťom zaviaže oči a urobí ochutnávku jedál. Ponúkne im cukor, škoricu, soľ, hrozienka, tvaroh, oriešky a soľ. Deti majú hádať, čo chutí ako soľ.

Deti prečo je soľ vzácna? Jedli ste už samú soľ? Aké je jedlo bez soli? Jedli ste už polievku bez soli? Ako Vám chutila?

Deti vymýšľajú prečo je soľ vzácna, tvorivosti a fantázii detí sa medze nekladú. Moderátor podujatia sa snaží doplniť deti otázkami, vtipne a moderne, nenásilne zaujať deti.

ČÍTANIE UKÁŽKY 1. časť (Slovenské rozprávky, 1996, str. 128):

Jeden kráľ mal tri dcéry, ktoré opatroval ako oči v hlave. Keď mu už údy slabli a hlava sniežkom pripadala, často rozmýšľal, ktorá z nich by po jeho smrti mala byť kráľovnou. Ťažko mu bolo voliť medzi nimi, veď všetky mal rovnako rád. Napokon uvážil tak, že kráľovstvo poručí tej, ktorá ho má v najväčšej úcte a láske. Zavolať si teda dcéry k sebe a takto sa im prihovril:

„Dcéry moje, vidíte, že som už starý a neviem, či ešte dlho budem medzi vami. Chcem teda už teraz vybrať tú, ktorá bude po mojej smrti kráľovnou. Ale prv by som rád vedel, dcérenky moje, ktorá si ma ako ctí a ľúbi.

Nuž, najprv ty, dcéra moja najstaršia, povedz, ako ľúbiš svojho otca?“

„Otec môj, milší ste mi nad zlato,“ odpovedala najstaršia dcéra a pobožkala otcovi ruku.

„No dobre. A ty, stredná, akože ty máš rada a ctíš si svojho otca?“

„Jaj, otec môj drahý, ja vás mám rada ako svoj vienok zelený,“ riekla stredná a hodila sa otcovi okolo krku.

„No dobre. A ty, dcérka najmladšia, ako ty ma ľúbiš?“

(Zdroj: Slovenské rozprávky podľa Pavla Dobšinského, ISBN 80-85401-52-5, 1996, str.128)

Moderátor sa pýta:

Čo myslíte deti, ako má Maruška rada svojho otca? Čo myslíte deti, čo je vzácnejšie ako soľ? Koho ľúbite najviac na svete?

HRA KOHO MÁTE NAJRADŠEJ NA SVETE:

Moderátor vyzve deti, aby každé dieťa povedalo, koho má najradšej a prečo.

Moderátor má deťom pomáhať pri hľadaní dôvodov, aby sa neopakovali tie isté odpovede.

ČÍTANIE UKÁŽKY 2. časť (Slovenské rozprávky, 1996, str. 128-129):

„Ja, tatuško, vás mám rada a ctím si vás ako soľ“ povedala Maruška a pozrela milo na otca.

„Ty naničhodnica, ty si otca neľúbiš väčšmi ako soľ?!“ rozkričali sa na ňu staršie sestry.

„Veru, cením a ľúbim si ho tak ako soľ,“ prisvedčila Maruška ešte raz a milšie pozrela na otca.

Ale ani u otca nepochodila. Či dieťa len toľko má mať rado otca ako obyčajnú soľ, ktorú každý medzi prsty berie a rozsýpa?

„Keď si ma nevážiš väčšmi ako soľ, chod' mi z očí“ osopil sa na ňu. „Ak nastanú také časy, že soľ bude viac ako zlato, potom sa ohlás, budeš kráľovnou.“

Maruška od ľútosti nemohla ani slovo prerievať. Bola však zvyknutá otca poslúchať a vedela, že so sestrami by viac v dome nevydržala, nuž si do batôžka zbalila šatôčky a pobrala sa preč. Šla, šla, cez hory a doliny, až prišla do tmavého lesa. Tu kde sa vzala, tam sa vzala, stojí pred ňou starenka.

„Maruška, Maruška, kamže ideš a čo si taká uplakaná?“

„Ach, starká moja, prečo vám mám o tom rozprávať, keď vy mi aj tak pomôcť nemôžete.“

„To nie je isté. Len mi ty rozpovedz, čo sa ti stalo, možno nájdem dáku radu. Či nevieš, že kde sú šediny, tam sú aj skúsenosti?“

Maruška teda rozpovedala starenke svoje trápenie aj to, že by sa raz chcela dožiť dňa, keď sa otec presvedčí, že ho má naozaj rada.

Starká bola múdra vedomkyňa, nuž o Maruške vedela všetko, ale aj tak si ju pozorne vypočula. A potom ju pozvala k sebe do služby.

Maruška bola rada, že našla niekoho, komu sa mohla vyžalovať a kto bol k nej dobrý, a vďačne sa pobrala za starenkou. Tá žila v malej chyžke pod svrčinami. Maruška už bola hladná i smädná, nuž jej starká najprv dala najesť.

Keď sa najedla, starenka jej vraví:

„A teraz do roboty! Len či ty vieš priasť, motať, navíjať, tkať? Či mi ovečky napojíš a či ich vieš podojiť?“

„Neviem, starká moja, neviem, ale všetko sa naučím, ak mi to ukážete,“ povedala Maruška.

Aj sa to rýchlo naučila a bola starenke dobrou pomocnicou. Hoci nikdy nič také ako kráľovská dcéra nerobila, neťažkala si a raz – dva ku všetkému privykla.

MOTIVÁCIA:

Moderátor vyzve deti k dočítaniu tejto rozprávky:

Čo myslíte milé deti, ako sa skončí rozprávka? Ako dopadne Maruška, jej sestry a kráľ? Dajte mi vedieť ako ste cítili pri čítaní tohto príbehu?

TVORIVÁ DIELŇA:

Deťom dáme vymal'ovať záložky s motívom rozprávky Soľ nad zlato, aby s mohli kresliť.

CIEĽ ZÁŽITKOVÉO ČÍTANIA:

Cieľom zážitkového čítania je nájsť odpoveď čo vzácnejšie v živote ako soľ.

Najdôležitejšou soľou v živote je láska, láska k deťom, láska k rodičom, láska k súrodencom, láska ku kamarátom.

Ľúbiť ako soľ znamená ľúbiť veľmi preveľmi.